

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA I WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII

Przedmiotowy system oceniania z religii został opracowany na podstawie *Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach* zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski 9 czerwca 2010 r. Przedmiotowy system oceniania z katechezy jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. Niniejszy dokument został stworzony w zgodzie z Wewnątrzszkolnym systemem oceniania zawartym w Statucie Szkoły Podstawowej nr 5

Przedmiotowy system oceniania może ulegać modyfikacji w trakcie roku szkolnego w przypadku wykrycia jego niezgodności z wyższymi aktami prawnymi.

1. Ustalenia wstępne dotyczące pracy na lekcji

- 1.1. Podczas zajęć uczeń powinien posiadać: podręcznik, zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy.
- 1.2. Przed wejściem do klasy uczeń jest zobowiązany do wyłączenia telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych.
- 1.3. Ocenianiu podlegają następujące obszary aktywności uczniów: odpowiedzi ustne, zapowiedziane i niezapowiedziane kartkówki z zakresu opanowania i rozumienia treści programowych z trzech ostatnich lekcji (odpowiedzi ustnej jest równoważna kartkówka), prace domowe (prace różnego typu do samodzielnego wykonania w domu), testy, pisemne prace klasowe (obejmujące materiał jednego działu programowego, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem), praca na lekcji, aktywność, zaangażowanie, prace długoterminowe, prace dodatkowe (nadobowiązkowe), zeszyt ćwiczeń, przygotowanie do lekcji – posiadanie zeszytu ćwiczeń/zeszytu przedmiotowego, podręcznika oraz innych potrzebnych materiałów.
- 1.4. Ocenianie aktywności – nauczyciel bierze pod uwagę częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnej odpowiedzi.
- 1.5. Uczeń nieobecny w szkole ma obowiązek uzupełnić materiał realizowany w czasie jego nieobecności (notatki z lekcji, zadania domowe).
- 1.6. Brak zadania domowego albo przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi podczas sprawdzania obecności. Trzykrotny brak zadania domowego skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- 1.7. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów – prace klasowe, sprawdziany i testy przechowywane są przez nauczyciela do końca bieżącego roku szkolnego.
- 1.8. Każdy uczeń ma prawo do uzyskania oceny za prace nadobowiązkowe.
- 1.9. Ocena jest jawna zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).

2. Zasady oceniania wiedzy, umiejętności i aktywności ucznia

- 2.1. Oceny ustalane są w stopniach szkolnych w skali od 1 do 6 zgodnie z opisem wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania.
- 2.2. Ocena może zawierać dodatkowo znaki +, -.

- 2.3. Odpowiedź na pytanie dodatkowe, wykraczające poza program, przy zdobyciu punktów wymaganych na ocenę bardzo dobrą skutkuje oceną celującą.
- 2.4. *Prace klasowe i sprawdziany*
- 2.4.1. Prace klasowe i sprawdziany są to prace pisemne obejmujące materiał jednego działu programowego.
- 2.4.2. Prace klasowe i sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- 2.4.3. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
- 2.4.4. Prace pisemne są oddawane w ciągu dwóch tygodni, Uczniowie otrzymują do wglądu sprawdzone i ocenione prace klasowe.
- 2.4.5. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od pierwszego terminu pracy klasowej lub sprawdzianu. Jeśli uczeń nie dotrzyma powyższego terminu, nauczyciel ma prawo bez zapowiedzi odpytać go z przewidzianego sprawdzianem zakresu materiału lub sprawdzić przewidziane sprawdzianem umiejętności ucznia w inny sposób.
- 2.4.6. Poprawa niezaliczonego sprawdzianu lub pracy klasowej musi się odbyć w ciągu dwóch tygodni od daty rozdania prac.
- 2.4.7. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w terminie, miejscu i formie ustalonej z nauczycielem.
- 2.5. *Kartkówki*
- 2.5.1. Kartkówki mogą być niezapowiedziane i zapowiedziane.
- 2.5.2. Zakresem obejmują do trzech ostatnich lekcji.
- 2.6. *Aktywność*
- 2.6.1. Aktywność na lekcji, to częste zgłaszanie się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi, samodzielne rozwiązywanie zadań na lekcji, aktywna praca, współdziałanie w grupie. Aktywność na lekcji nagradzana jest plusami. Za każde pięć zgromadzonych w ten sposób plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- 2.7. *Prace domowe*
- 2.7.1. Prace domowe - prace różnego typu do samodzielnego wykonania w domu.
- 2.7.2. Prace domowe kontrolowane są na bieżąco, a oceniane według potrzeb.
- 2.8. *Ocenianie zeszytu ćwiczeń*
- 2.8.1. Przy ocenieniu zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń zwracana jest uwaga na poprawność wykonywanych zadań, jakość włożonej pracy, estetykę, systematyczność sporządzania notatek.
- 2.9. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
- 2.10. Uczeń nie jest oceniany do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. W sytuacjach wyjątkowych termin ten można wydłużyć.
- 2.11. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i życiowej.
- 2.12. Praktyki religijne nie podlegają ocenie.

3. Zasady ustalania oceny śródrocznej i rocznej

- 3.1. Ocenę śródroczną (roczną) wystawia się na podstawie uzyskanych ocen w ciągu całego semestru, jednakże nie jest ona średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez uczniów.
- 3.2. Najwyższą wagę przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej mają oceny z prac klasowych, sprawdzianów i testów.

- 3.3. Ustalona przez nauczyciela ocena klasyfikacyjna śródroczna lub roczna może być zmieniona jedynie w wyniku egzaminu sprawdzającego lub poprawkowego.
- 3.4. Śródroczną lub roczną ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który w semestrze napisał pozytywnie co najmniej jedną pracę klasową, a średnia arytmetyczna pozostałych ocen wynosi co najmniej 3.
- 3.5. Laureatowi konkursu szkolnego, miejskiego lub rejonowego można wystawić ocenę wyższą o jeden stopień.

4. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych.

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).

- 4.1. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
 - 4.1.1. nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
 - 4.1.2. odmawia wszelkiej współpracy, (i)
 - 4.1.3. ma lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela.
- 4.2. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
 - 4.2.1. w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
 - 4.2.2. wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.
- 4.3. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
 - 4.3.1. opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
 - 4.3.2. uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.
- 4.4. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
 - 4.4.1. opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
 - 4.4.2. ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
 - 4.4.3. aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.
- 4.5. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
 - 4.5.1. opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
 - 4.5.2. wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
 - 4.5.3. wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.
- 4.6. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
 - 4.6.1. posiadał wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania religii i/lub wykazuje się wiedzą znacznie wykraczającą poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
 - 4.6.2. biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
 - 4.6.3. osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyte i/lub wiadomości spoza programu 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o

ustne	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<p>przekazywane zrozumiałym językiem</p> <ul style="list-style-type: none"> odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<p>sformułowaniu myśli własnymi słowami</p> <ul style="list-style-type: none"> potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

5. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów

- 5.1. Osiągnięcia uczniów odnotowuje się w elektronicznym dzienniku lekcyjnym (oceny bieżące, śródroczne i roczne).
- 5.2. Prace klasowe, sprawdziany, testy przechowywane są przez nauczyciela do końca bieżącego roku szkolnego.
- 5.3. Kartkówki uczeń otrzymuje na własność.

6. Sposoby informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o efektach pracy

- 6.1. Ocena postępów dokumentowana jest wpisem do elektronicznego dziennika lekcyjnego.
- 6.2. Rodzice informowani są o efektach pracy dzieci podczas indywidualnych spotkań.
- 6.3. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniom na zajęciach lekcyjnych. Nauczyciel gromadzi pisemne prace kontrolne do końca bieżącego roku, a na prośbę rodziców udostępnia im do wglądu w czasie konsultacji lub wywiadówek.

7. Dostosowywanie oceniania

- 7.1. Nauczyciel dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - 7.1.1. posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
 - 7.1.2. posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
 - 7.1.3. posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
 - 7.1.4. nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

8. Postanowienia końcowe

- 8.1. W kwestiach nieujętych w niniejszym przedmiotowym system oceniania z religii stosuje się zasady ujęte w innych aktach prawnych.

Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania – nauczanie zdalne

1. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym mają charakter przejściowy.
2. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym/na odległość wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest niemożliwa do kontynuowania.

3. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności na czas nauki zdalnej ujęte są w aneksach do kryteriów oceniania z poszczególnych przedmiotów.
4. Klasyfikowanie i promowanie uczniów odbywa się na zasadach opisanych w statucie SP5.
5. O zagrożeniach oceną niedostateczną nauczyciele informują rodziców/prawnych opiekunów w terminie wynikającym z harmonogramu pracy szkoły poprzez dziennik elektroniczny. Oceny proponowane podawane są w dzienniku elektronicznym.

Aneks do kryteriów oceniania – religia– nauka zdalna

1. Zadania (w rozsądnej ilości) będą określone i ocenianie w kategoriach: obowiązkowe i dla chętnych,
2. Oceny zachowują swoją pierwotną wagę,
3. Zadania mogą być przez uczniów przesyłane w formie skanów, zdjęć, plików tekstowych w określonym przez nauczyciela terminie i na wyznaczony adres, komunikator itp.
4. Uczeń może poprawić każdą ocenę za „zdalne zadanie” po powrocie do szkoły (albo do wskazanego przez nauczyciela terminu, gdyby kwarantanna się znacznie przedłużyła)
5. Uczeń chętny do wykonania dodatkowej pracy na wyższą ocenę umawia się z nauczycielem.
6. Nauczyciel podaje temat i wyznacza termin oddania/wysłania tej pracy.
7. Opracowania uczniów muszą mieć wskazane źródła.